

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Sfida e madhe e inteligjencës artificiale
ADRESA	https://www.reporter.al/2026/10/05/sfida-e-madhe-e-inteligjences-artificiale/
BURIMI	reporter.al
GJENDJA	online

KOHA

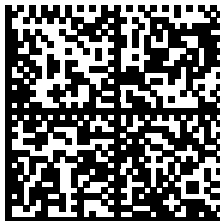
KAPUR NGA NE	5 tetor 2026, 10:32:31 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 1800 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	5 tetor 2026, 10:31:04 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	248c9ce5621287a164fdc6a5779ebba2385e7d80d3486352b3c7cf244138a1
TEKSTI	ac8d06231aea86cdd729e2566be6350a57c30f5b0cc17a2af50073aaeca6eb0e
PAMJA	7e68d1f682034bea8cceb11fec7107d62c64f3e41098a4779d49ff506ebde68

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	d9777182dc7bc92b7b9eb506a794d099416af3650321badf8a14101c22c7f2f5
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	—
ANKORIMI	nuk është ankoruar ende <i>Kjo hyrje nuk është përfshirë ende në asnjë pemë Merkle të dërguar. Zinxhiri i hash-eve provon rendin dhe integritetin; koha jo.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërin nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

<https://scan.stamles.eu/verify/d9777182dc7bc92b7b9eb506a794d099416af3650321badf8a14101c22c7f2f5>

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

TEMA:

BELINDA BALLUKU

ERION VELIAJ

VETING

SPAK

MJEDISI

EDI RAMA

SALI BERISHA

ZGJEDHJE 2025

Kryefaqja Project Syndicate

Sfida e madhe e inteligjencës artificiale

Si dy vendet kryesore në zhvillimin dhe përdorimin e inteligjencës artificiale, Shtetet e Bashkuara dhe Kina po veprojnë mbi bazën e disa supozimeve që legjitimojnë përparimin gjithnjë e më të shpejtë, pavarësisht reziqeve që ai mund të sjellë. Kjo mënyrë të menduari nuk është shumë e ndryshme nga arsyetimi që dikur përdorej për të justifikuar brutalitetin e stalinizmit në emër të modernizimit të shpejtë.

nga Harold James — 11 seconds më parë në Project Syndicate Koha e leximit: 6 min lexim

AA

0

Trump duke shtrënguar duart me Presidentin Kinez Xi Jinping pas mbërritjes më 13 maj 2026 në Pekin. Foto: Wikipedia.

Samiti mes presidentit amerikan Donald Trump dhe presidentit kinez Xi Jinping zhvillohet në një kohë kur të dy liderët po i kushtojnë një rëndësi të madhe inteligjencës artificiale, ose "superinteligjencës", siç këmbëngul ta quajë tani Trump. Të dy e shohin këtë teknologji si një faktor të rëndësishëm për konkurrencën ekonomike, politike dhe ushtarake, duke u mbështetur në një logjikë të fortë konkurruese me shumën zero.

Trump dhe Xi po ngatërrojnë idenë e arsyeshme se inteligenca artificiale mund të sjellë përfitime të shumta konkrete me bindjen se ajo mund t'i japë avantazhe të jashtëzakonshme kujtdo që arrin ta kontrollojë atë. Siç tha Trump në Asamblenë e Përgjithshme të Kombeve të Bashkuara: "tani them se kush fiton SI-në, kush fiton superinteligjencën, fiton. Ai është grupi që fiton. Dhe ne aktualisht jemi shumë përpara Kinës dhe të gjithë të tjerëve dhe do të vazhdojmë të jemi të tillë." Në mënyrë të ngjashme, në vitin 2018, Xi vuri në dukje se inteligenca artificiale do të shndërrohej në një levë strategjike – një "lokomotivë" – për të avancuar pozicionin e Kinës në shkencë dhe teknologji në nivel global.

Megjithatë, ia vlen të ndalemi te rreziqet që mund të sjellë një mbështetje e tillë te kjo teknologji. Për Shtetet e Bashkuara, problemi që inteligenca artificiale pritet të zgjidhë është artikulluar prej kohësh. Muajin e kaluar, borxhi kombëtar tejkaloi 40 trilionë dollarë, ndërsa votuesit vazhdojnë të jenë të rezervuar ndaj çdo kombinimi të mundshëm të rritjes së taksave apo shkurtimeve të shpenzimeve për ta frenuar atë. Si rrjedhojë, SHBA-ja mbështetet edhe te kapitali i huaj, ndërsa investitorët e huaj po tregohen gjithnjë e më të kujdesshëm në financimin e borxhit të qeverisë amerikane, siç dëshmohej nga rritja e ndjeshme e normave të interesit të bonove të Thesarit.

Ndërsa redimentet e bonove të thesarit e obligacioneve rriten, mund të shtohen edhe shpenzimet e qeverisë për shërbimin e borxhit, të cilat aktualisht i kushtojnë mbi 1 trilion dollarë në vit – gati një të pestën e shpenzimeve totale qeveritare. Nëse kjo priirë vazhdon, mund të krijohet presione të konsiderueshme mbi financat publike, duke rritur rrezikun e mospagimit të borxhit ose të inflacionit të lartë. Por ekziston edhe një mundësi tjetër: një rritje e ndjeshme e produktivitetit mund t'i mundësonte SHBA-së të zgjerojë ekonominë e saj dhe, në këtë mënyrë, të lehtësojë barrën e borxhit. Siç argumentoi Elon Musk në fillim të këtij viti: "Ne do të falimentojmë me siguri si shtet dhe do të dështojmë si vend, pa inteligjencën artificiale dhe robotët. Asgjë tjetër nuk do ta zgjidhë borxhin kombëtar."

Problemi i Kinës është i ndryshëm, por jo më pak i vështirë për t'u zgjidhur. Vendi po

Sfida e madhe e inteligjencës artificiale

12:31 | 05/10/2026

Norvegjezi i akuzuar në Greqi: Gjyqi ka efekt "frikësues" ndaj mbrojtësve të të drejtave të migrantëve

12:00 | 05/10/2026

Drafti për Kodin e Procedurës Penale vendos regjimin e 'censurës paraprake' në media

07:38 | 05/10/2026

Rritja e PPB-së e paqëndrueshme, paralajmërojnë ekspertët

08:51 | 04/10/2026

Shenjtoret që iu kthye trupi

07:34 | 03/10/2026

KQZ propozon zgjerimin e votimit elektronik në zgjedhjet e 2027-ës

16:25 | 02/10/2026

...presionin mbi shtetësi, m'angërshin për jetë me panik, presion për të marrë fëmijë përballat me pabarazi të thella gjinore dhe me një rënie demografike, si pasojë e politikës së një fëmije të vendosur në vitin 1979, në të njëjtën kohë kur Deng Xiaoping nisi reformat e orientuara drejt tregut në Kinë. Arsyetimi ishte se familjet e mëdha do të ushtronin presion *malthusian* mbi burimet dhe do ta dënonin Kinën me varfëri. Në prag të mijëvjeçarit të ri, popullsia e Kinës ishte 1.26 miliardë banorë – një e pesta e popullsisë së botës – dhe qeveria parashikonte që ajo të arrinte në 1.6 miliardë deri në mesin e shekullit. Megjithatë, në vitin 2025, popullsia ishte 1.4 miliardë, ndërsa projeksioni për vitin 2050 ishte 1.26 miliardë. Kthesa demografike erdhi, në mënyrë ironike, pas vitit 2016, pikërisht kur qeveria i dha fund politikës së një fëmije. Me tkurrjen e fuqisë punëtore që pritet të vijë, Kina do të ketë nevojë për inteligjencën artificiale për të kompensuar këtë hendek.

Duke e mbështetur strategjinë e tyre tërësisht tek inteligjenca artificiale, SHBA-ja dhe Kina përballen me dilema të mëdha. SHBA-ja po vepron mbi supozimin se inteligjenca artificiale është i vetmi instrument në dispozicion për të shmangur një krizë fiskale të shkaktuar nga borxhi i lartë, edhe pse vetë rreziqet në rritje të IA-së mund të krijojnë kushtet për panik dhe tronditje financiare. Çfarë do të ndodhte nëse një ofertë publike fillestare prej 2 trilionë dollarësh e Anthropic do të dështonte, sepse investitorët do të dyshonin se kompania mund të gjenerojë kthime të mjaftueshme nga investimet e mëdha që janë bërë? Po nëse ata tërhiqen nga reagimi politik kundër qendrave të të dhënave ose nga zhvendosja e vendeve të punës si pasojë e IA-së?

Për Kinën, shpresa është që fuqia punëtore robotike e mbështetur nga inteligjenca artificiale të zëvendësojë njerëzit në sektorin e prodhimit – motorin e rritjes së vendit të nxitur nga eksportet – si dhe në sektorët e kujdesit shëndetësor dhe social, të cilët do të bëhen gjithnjë e më të nevojshëm për të mbështetur një popullsi në plakje. Por edhe ky bast mbështetet në një sërë supozimesh që ende nuk janë vërtetuar.

Si do ta përballojnë Kina apo SHBA-ja demoralizimin e të rinjve që ndihen sikur nuk kanë një qëllim në jetë? Gjenerata e mijëvjeçarëve dhe Gen Z-ja në Kinë tashmë reagojnë ndaj presionit shoqëror për t'u martuar, për të blerë prona dhe për të pasur fëmijë. Sipas këndvështrimit të tyre, nuk ka kuptim të mbështesin një kontratë shoqërore që është e destinuar t'i zhgënjëjë. Edhe pse ky fenomen nuk është unik për Kinën, shpejtësia e ndryshimit të qëndrimeve të të rinjtë kinezë ka qenë e dukshme dhe përkon me ritmin e revolucionit të inteligjencës artificiale. Por sa më pak të interesuar të jenë kinezët për të punuar fort ose për të pasur fëmijë, aq më të forta do të bëhen presionet që favorizojnë tkurrjen demografike.

Sigurisht, këto dy parashikime të mëdha – se produktiviteti në SHBA do të rritet ndjeshëm dhe se Kina do të arrijë me sukses të kompensojë tkurrjen e fuqisë së saj punëtore për shkak të plakjes së popullsisë – nuk janë të vetmet. Një tjetër bast, edhe më i rrezikshëm, lidhet me të ashtuquajturën garë për inteligjencën artificiale, ku ekziston bindja se fitorja është gjithçka, pavarësisht rreziqeve që mund të shoqërojnë përparimin e shpejtë të teknologjisë.

Është e vërtetë se ata që punojnë për zhvillimin e modeleve më të avancuara të IA-së përgjithësisht e vlerësojnë mundësinë e një "katastrofe" si shumë më të ulët se mundësinë e një rezultati pozitiv. Por pothuajse askush nuk e vë në dyshim se kjo teknologji mbart rreziqe potencialisht ekzistenciale në mungesë të mekanizmave mbrojtës, dhe pikërisht këtu qëndron problemi. Nëse besoni se kontrollet e sigurisë mund t'ju pengojnë të fitoni një garë në të cilën keni gjithçka për të humbur, atëherë mund të jeni të prirur të hiqni dorë prej tyre.

Ky bast me pasoja potencialisht katastrofike ka një precedent të pazakontë në shekullin XX. Në Bashkimin Sovjetik, justifikimi për stalinizmin ishte se brutaliteti ekstrem konsiderohej një çmim i pranueshëm për përfitimet që pritej të sillte modernizimi i shpejtë. Që atëherë, ekonomistë dhe ideologë të ndryshëm kanë debatuar nëse qasja e Stalinit ishte vërtet "e domosdoshme". Për shembull, historiani i shquar britanik marksist Eric Hobsbawm dikur e justifikoi Stalinin, duke argumentuar se "në një periudhë kur, siç mund ta imagjinoni, vrasjet masive dhe vuajtjet masive ishin absolutisht universale, mundësia e lindjes së një bote të re mes vuajtjeve të mëdha do të kishte qenë gjithsesi një mundësi që ia vlen të mbështetej".

Sot, SHBA-ja dhe Kina po shtojnë përpara një version potencialisht edhe më shkatërrues të kësaj llogarie morale të tipit stalinist. Ndërsa pjesa tjetër e botës, me sa duket, thjesht po e ndjek këtë rrugëtim.

Sot, SHBA-ja dhe Kina po ndjekin një version potencialisht edhe më shkatërrues të kësaj llogarie morale të tipit stalinist. Ndërsa ne të tjerët, me sa duket, thjesht po e ndjekim këtë rrjedhë, pa pasur shumë ndikim mbi drejtimin e saj.

Marrë me autorizim nga [Project Syndicate](#), 2016. Ripublikimi mund të bëhet vetëm me lejen e [Project Syndicate](#). [The Great AI Gamble](#)

Etiketa: Donald Trump Inteligjenca Artificiale Xi Jinping

Reporter.al

Opinion
Reportazhe
Analiza
Investigime
Lajme
Blog
Rajoni

Rreth nesh
Stafi
Kontakttoni
Ankesa dhe Korrigjime
Politika e privatësisë dhe
rregulla të tjera
Letra për redaktorin

Follow Us

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara

© 2014 - 2026 Reporter.al - BIRN

Dev by [Sfida PRO](#)

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.